

శ్రీమద్భగవద్గీత వివేచన సారాంశము

అధ్యాయము 12: భక్తి యోగము

1/2 (శ్లోకము 1-10), శనివారం, 25 నవంబర్ 2023

వివేచకులు: గీతావిశారద డా. సంజయ్ మాలాణి గారు

YouTube లింక్: <https://youtu.be/SeGVxUI895U>

భక్తి యోగ వైశిష్ట్యం భగవచ్చింతన

పారంపరిక దీపప్రజ్వలన, సనాతన సాంప్రదాయ గురువందనతో ఈ నాటి 12 వ అధ్యాయ మొదటి భాగ వివేచన శ్రీ సంజయ్ జీ మాలాణి గారు ఆరంభం చేసారు. ఈ వివేచన వినటానికి అనేక మంది ఉపస్థితులైనారు. 12వ అధ్యాయం గీతాప్రేమికులు నేర్చుకునే మొదటి అధ్యాయం. చాల సంవత్సరాల పాటు ఈ వివేచనసత్రాలు ఆఫ్ లైన్ లో పూజ్య గురుదేవులు గోవిందదేవ్ గిరి జీ మహరాజ్ గారు వారిప్రియ శిష్యులతో నడిపింపచేసేవారు. కొరోనా కాలంలో అందరూ హౌస్ అరెస్ట్ కదా. ఆసమయం నుండీ అధ్యాయులను ఆన్ లైన్ లో గీతా నేర్పే విధానం మొదలైనది, అదేవిధంగా వివేచన సత్రాలుకూడా ఆరంభం అయినాయి. దరిదాపుగా 8 లక్షలమంది శ్రద్ధాళువులు గీతా పారాయణం శాస్త్ర రీత్యా ఎలా చేయాలో అలాచేయటానికి కంకణం కట్టుకుని ముందుకు సాగుతున్నారు. పొద్దున 5 గంటలకుప్రారంభమయ్యే తరగతులు రాత్రి 2గంటలకు చివరి తరగతితో ముగుస్తాయి. కేవలం 3 గంటలు మాత్రం తరగతులు జరగవు. (మన తిరుపతి వెంకన్న దర్శనంలా) 13 భాషలలో ఈ కార్యక్రమం జరుగుతోంది.

భగవంతుడు అనేకరకములైన మార్గములు "ఆవల" చేరటానికి నిర్దేశించారు. భవసాగరాన్ని ఏలా దాటి మనం, మనమేమిటో తెలుసుకోగలము? యోగ మార్గంలోపయనించి ఆ పరమాత్మను ఏలా తెలుసుకోగలము? ఒకరు గంగా తీరంలో నిలబడితన మిత్రుని తను గంగను దాటాలి, దానికి మార్గమేమిటని పెలిఫోన్ లో ప్రశ్నిస్తాడు. తను ఎక్కడ ఉన్నది సరిగా తెలియచేయడు. సరైన సమాచారం లేని ఏ మిత్రుడైనా ఏంచేయగలడు? భగవానుడు గీతా లో 18 యోగాలు తెలియచేశారు. అర్జునవిషాదయోగం, సాంఖ్య యోగం, జ్ఞాన యోగం అలాగే 12వ అధ్యాయం భక్తి యోగం. నీ ఉనికి ఎక్కడున్నాగాని, శ్రద్ధ ఉంటే తేలికగా ఈ సాగరాన్ని ఈదే మార్గాలుతెలియచేశారు. అర్జునునికి అనేక సందేహాలు ఉత్పన్నం అవుతుంటాయి. భగవానులు నివృత్తిచేయని సందేహం అంటూ ఉండదు. భగవానుల వాణీనుండివెలువడిన ఈ గీతా జ్ఞానం మానవజాతికి వారు చేసిన మహిమపకారం. గీతా ఒకేగ్రంథం ప్రపంచంలో తనకు జయంతి జరిపించుకునే ఏకైక గ్రంథం! సంజయ్ గారు వారి అనుభవం చెబుతూ. తను 48 ఏట స్వామీజీ వద్ద గీతను కంఠస్థం చేస్తానని మాటయిచ్చినట్లు, తనకు పూర్తి 2 సంవత్సరాల కాలం కంఠస్థం చేయటానికి పట్టినట్టూ చెబుతూ, ఒకసారి వారి అబ్బాయి వచ్చి కంఠస్థం చేయవలసిన అవసరంఏమిటి? గూగుల్ లో చూస్తే మీకు అర్థ సహిత వ్యాఖ్యానం దొరుకుతుంది గదా అన్నప్పుడు, వారి సమాధానం చూడండి. బాబు నువ్వు రోజూ పాలు తాగుతావుకదా? అవును అని పిల్లవాడు జవాబిచ్చాడు. ఐతే మీ అమ్మ దానిలో పంచదార వేసిబాగా కలిపి ఇస్తుందికదూ! పిల్లవాడు: అవునండీ. ఒకవేళ పంచదార వేసి కలపకపోతే నీకు పాలు తీయగా ఉంటాయా? పిల్లవాడు: ఎలావుంటాయండీ, ఉండవు. ఇది కూడా అంతే. గీతా పఠనంలో తీయదనం, దాన్ని నిరంతరం

మధిస్తుంటే అధికంగా ఎరుకలోకి వస్తుంది, అని పిల్ల వానికి బోధ చేశారట. భగవద్గీత ఎంత గొప్పగ్రంథం అంటే అది జీవితంలో శ్రద్ధాశువుకు పని ఎలా చేయాలో బోధిస్తుంది. గొప్ప మానేజ్మెంట్ విధానాన్ని నేర్పే పుస్తకం. శాంతిని, ఆనందాన్ని నిరంతరం మనసుకుకలిగేలా చేస్తుంది. దీనివలన ఉన్న శారీరిక బాధలు తీరటమేకాదు, వేరే రకములైనబాధలను శరీరంలోనికి రానీయదు. ఫ్రైడ్ మానేజ్మెంట్ కు ఈ పుస్తకం ఒక ఔషధం.

సర్వోపనిషద్ గావో దోగ్ధా గోపాలనందనః |

పార్థో వత్సః సుధీర్ఘకౌ దుర్ధం గీతామృతం మహత్ ||

అన్ని ఉపనిషత్తులు గోవులైతే, గోపాలకుడు శ్రీ కృష్ణులవారు. లేగ దూడ అర్జునుడు. గీతామృతమనే పిదికినపాలు తాగేవారు పరిశుద్ధమైన ఆత్మ కలిగినమానవులు.

12.1

అర్జున ఉవాచ

**ఏవం(మ్) సతతయుక్తా యే,భక్తాస్తాన్(మ్) పర్యుపాసతే|
యేచాప్యక్షరమవ్యక్తం(న్),తేషాం(జ్)కే యోగవిత్తమాః||1 ||**

అర్జునుడు పలికెను: ఓ కృష్ణా! అనన్యభక్తితో పూర్వోక్తరీతిగా నిరంతరము నిన్నే భజించుచు, ధ్యానించుచు పరమేశ్వరుడవైన నీ సగుణరూపమును ఆరాధించువారును, కేవలము అక్షరుడవగు సచ్చిదానంద ఘననిరాకార పరబ్రహ్మవైన నిన్ను అత్యంత భక్తిభావముతో సేవించువారును కలరు. ఈ రెండువిధములైన ఉపాసకులలో అత్యుత్తమ యోగ విదులెవరు?

12.1

అర్జునుడు భగవంతుని ప్రశ్నిస్తున్నాడు, హే భగవన్! వేరు చింతనలు వదలి సదాపరమేశ్వరులైన మీకు ఒక రూపమొసగి నిరంతరం రూప ధ్యానములో మగ్నులయేవారా లేక అక్షర పరబ్రహ్మమని, నిరాకారుడవనీ మిమ్మే అత్యంత భక్తిభావంతో ధ్యానించేవారా, ఎవరు శ్రేష్టులు? వీరిలో అత్యుత్తమ యోగులెవరు?

12.2

శ్రీ భగవానువాచ

**మయ్యావేశ్య మనో యే మాం(న్), నిత్యయుక్తా ఉపాసతే|
శ్రద్ధయా పరయోపేతాః(స్), తే మే యుక్తతమా మతాః||2 ||**

శ్రీ భగవానుడు ఇట్లనెను - పరమేశ్వరుడవైన నాయందే ఏకాగ్రచిత్తులై, నిరంతరము నా భజన ధ్యానాదులయందే నిమగ్నులై, అత్యంత శ్రద్ధాభక్తులతో సగుణరూపమున నన్ను ఆరాధించు భక్తులే యోగులలో మిక్కిలి శ్రేష్టులు - అని నా అభిప్రాయము.

12.2

ఈ అర్జునుని ప్రశ్నకు భవానుడు అప్రయత్నసిద్ధమైన జవాబు ఇస్తున్నారు. సగుణఉపాసన చేసే యోగులను శ్రేష్టులంటాను అని. దానితో పాటు కొన్ని నియమాలుకూడా తెలిపారు. భగవానులు అంటున్నారు, అర్జునా! నాయందే మనసును లగ్నం చేసి ఏకాగ్రచిత్తులై నాభజన కీర్తనలో నిమగ్నులై ఎనలేని శ్రద్ధా భక్తులతో నన్నారాధించే భక్తులే శ్రేష్టులని నా అభిప్రాయము. అమ్మవద్దకు వెళ్లి నీ కుమారులలో ఒకరిని నాతో పంపించు అని అడిగితే ఆమె సమాధానం ఎలావుంటుందో ఆలోచించండి. పెద్దవానిని తీసుకువెళ్ళు, వీడుపసివాడు అని

అంటుంది. అందుకని అమ్మ ప్రేమ పెద్దవానిపై లేదనా? కాదు, ఈపసికూన నా పై అధారపడి జీవిస్తున్నాడు. వాడికి సదా నా రక్షణ అవసరం. అన్నపానాదుల విషయంలో ప్రతిచోటా నా ప్రమేయంకావాలి అని ఆమె చిన్నవానినివదలదు. వాడు ఏడిస్తే తనకు తెలుస్తుంది ఎందుకు ఏడుస్తున్నాడో. తనమీదనిర్భరమైన వానిని అమ్మ ఏలా విడవగలదు? ఆత్మనిర్భరుడైన పెద్దవానినిపంపటానికి ఆలోచించదు. ఇదే భగవానుల తీరుకూడా! పైన చెప్పిన విషయాలు భగవానులు తరువాతి శ్లోకంలో విశదపరుస్తున్నారు.

12.3

యే త్వక్షరమనిర్దేశ్యమ్, అవ్యక్తం(మ్) పర్యుపాసతే | సర్వత్రగమచిన్త్యం(ఇ)చ, కూటస్థమచలం(న్) ధ్రువమ్ ||3 ||

కాని ఏ పురుషులు అనిర్వచనీయమైన స్వరూపముగలవాడును, నిరాకారుడును , సర్వవ్యాపియైనవాడును, మనస్సుకు బుద్ధికి గోచరము గానివాడును, సర్వదా ఒకే స్థితిలో ఉండువాడును, నిశ్చలుడును, నిత్యుడును, శాశ్వతుడైన సచ్చిదానందఘనబ్రహ్మను ఏకీభావముతో ఉపాసించుట...

12.4

సన్నియమ్యేన్ద్రియగ్రామం(మ్), సర్వత్ర సమబుద్ధయః | తే ప్రాప్నువన్తి మామేవ, సర్వభూతహితే రతాః ||4 ||

(ఏ పురుషులు) ఇంద్రియ సముదాయమును పూర్తిగా వశపఱచుకొని, అన్నిటియందును సమభావముగలవారై, సకల ప్రాణులకును హితముచేయగోరువారుగా ఉంటారో, వారు (యోగులు) నన్నే పొందుదురు.

12.3,4

భగవంతులు అంటున్నారు ఎవరైతే ఇంద్రియ సముదాయాన్ని చక్కగా తమ వశంలోవుంచుకుంటారో, సర్వ ప్రాణుల హితంలో అనురక్తికలిగివుంటారో, సర్వ ప్రాణులయెడ సమబుద్ధి కలిగివుంటారో, నిర్గుణ నిరాకార సర్వవ్యాపక, నిశ్చల, అక్షయ పరమాత్మను ఉపాసిస్తారో, వారు సర్వత్రా నన్నే పొందుతారు అని! సకార రూపపరమాత్మను ఆరాధించేవారే కాదు, నిర్వికార రూపమైన పరమాత్మను ఆరాధించేవారు కూడా నాకు ప్రియులే, అని భగవానులు తెలియచేస్తున్నారు. భగవంతుడే మనకు తల్లి, తండ్రి. ఇరువురు పిల్లలూ నాకు ప్రియులే అని అంటున్నారు. భగవానునికి ప్రియులవటానికి శ్రద్ధావంతులవటం ముఖ్యమైన యోగ్యత. "శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానమ్" నమ్మినవారు తెలుకొనగలరు. నమ్మకానికి ముందు తెలియాలంటే తెలుసుకోలేం. మనం ఎక్కడ ఉన్నామో తెలుసుకుంటే వెళ్ళవలసిన సరైన దిశకు నిర్దేశం దొరుకుతుంది. సద్గుణ సారాకారులైనా నిర్గుణ నిరాకారులైనా పొందాలంటే మనం ఎక్కడున్నాం, ఏం కోరుకుంటున్నాం తెలియాలిగదా, మార్గ నిర్దేశానికి! ఏ మార్గంలో వెళ్ళినా సగుణ సాకారమైనా లేకనిర్గుణ నిరాకారమైనా రెండు మార్గాలూ చివరికి పరమాత్మ వద్దకే చేరుతాయి.

12.5

క్షేోఽధికతరస్తేషామ్, అవ్యక్తాసక్తచేతసామ్ | అవ్యక్తా హి గతిర్భుఃఖం(న్), దేహవద్భిరవాప్యతే ||5 ||

కాని సచ్చిదానందఘన నిరాకార పరబ్రహ్మమునందు ఆసక్తచిత్తులైనవారు తత్రాప్తికై చేయు సాధన మిక్కిలి శ్రమతోగూడినది. ఏలనన దేహాభిమానులకు అవ్యక్తపరబ్రహ్మ ప్రాప్తి కష్టసాధ్యమే.

మన సనాతన సంస్కృతి మనలకు గోవులను పూజించటం, నదీజలాల పవిత్రతనెరిగి పూజించటం, గిరి ప్రదక్షిణలు, గిరిపూజలు, వృక్షాలను పూజించటం, సర్పాలను పూజించటం, గురువులను పూజించటం, భగవంతుడు సర్వ వ్యాపిత్యాన్ని, స్థావర జంగమ జగత్తు అంతా పరమాత్మ వ్యాపితమని ఎరిగి ప్రతి వస్తువులో పరమాత్మను చూపించటం నేర్పింది. స్థిరమైన రూప ఉపాసన చేసినా, అవ్యక్తమైన పరమాత్మను కూడా మన సంప్రదాయంలో పూజించటం ఉన్నది. అవ్యక్తమైన పరమాత్మను ఉపాసించటానికి ఆసక్తులైన భక్తులకు, పరమాత్మప్రాప్తి అధిక కష్టతరమైన కార్యమని భగవాన్ తెలియచేస్తున్నారు. దేహాభిమానం కలవారికి అంటే మానవ శరీరం పొందినతరువాత ప్రతివారికి తమ తమ శరీరం మీద తెలియని వ్యామోహం కలుగుతుంది. ఆ శరీరానికి అందం కలిగించటం, దానిచేత ప్రియమైన పదార్థాలు తినిపించటం, చక్కని దుస్తులకోసం వెదికి దానికి కట్టబెట్టటం, అది దారుఢ్యంగా ఉండటానికి దానిచేత వ్యాయామం చేయించటం, ఇదే కాక దానికి ప్రియమైన దృశ్యాలు చూపించటం ఒకటేమిటి, అనేక రకాలైన వ్యామోహాలతో అభిమానాలతో శరీరాన్ని నింపుతాము. మన ఈ అభిమానమే భగవంతుని కూడా మనలాటి మూర్తిగా చూచుకోవటంలో ఆనందం పొందుతుంది. కాని ఈదేహాభిమానం నుండి బయటకు వచ్చి అవ్యక్త పరమాత్మను చింతన చేయటం చాల కఠినతరమని భగవానులు తెలియచేస్తున్నారు. పరమాత్మ మందిరానికి వెళ్ళి నీవే తప్ప ఇతః పరంబెరుగ అని మనస్సుతో ప్రార్థిస్తే పిల్లవాడిని తండ్రి కాచినట్లు తనే భారం వహిస్తాడు.

अब सौंप दिया इस जीवन का, सब भार तुम्हारे हाथों में।

है जीत तुम्हारे हाथों में, और हार तुम्हारे हाथों में॥

मेरा निश्चय बस एक यही, एक बार तुम्हें पा जाऊं मैं।

अर्पण करदूँ दुनिया भर का सब प्यार तुम्हारे हाथों में॥

जो जग में रहूँ तो ऐसे रहूँ, ज्यों जल में कमल का फूल रहे।

मेरे सब गुण दोष समर्पित हों, करतार तुम्हारे हाथों में॥

అర్జునుడు కూడా తన పగ్గాలను భగవంతుని చేతులో నుంచి "శిష్యస్తేహం(మ్) శాధిమాం(న్) త్వాం(మ్) ప్రపన్నం" అని నాకు శ్రేయమైన మార్గం నీవే చూపించాలని రెండవ అధ్యాయంలో కోరతాడు. మొదటి అధ్యాయంలో అర్జునుడు తన గొంతంతా ఎండిపోతోంది, శరీరం దహించుకుపోతోంది, వణుకుతున్నది, చేతిలో గాండీవం జారిపోతున్నది, నా అవస్థను చెప్పలేకుండా ఉన్నాను, మతి భ్రమించిపోతోందని వాపోతాడు. శ్రీ కృష్ణునిపై భారమంతా వేసి తనకు దారి చూపించు నీవే నా భగవంతుడవని తరువాతి అధ్యాయంలో అడుగుతాడు. ఆ జగన్మోహన విగ్రహమే తన బాధ్యత తీసుకుంటుందని, తన అహంకారమంతా తొలగించుకుని కాళ్ళపై పడతాడు. వారి చేతులో పగ్గాలిచ్చిన తరువాత అర్జునుడే కాక పూర్తి మానవాళినంతను ఉద్ధరించటానికి గీతా దివ్య సందేశం భగవానులు ఇచ్చారు.

**యే తు సర్వాణి కర్మాణి, మయి సన్న్యస్య మత్పరాః।
అనన్యేనైవ యోగేన, మాం(న్) ధ్యాయంత ఉపాసతే॥6॥**

కాని మత్పరాయణులైన ఏ భక్తులు కర్మలన్నింటిని నాయందే అర్పించి, సగుణపరమేశ్వరరూపమునే అనన్యభక్తియోగముతో సతతము చింతన చేయుచు భజించుచుందురో.....

తేషామహం(మ్) సముద్ధర్తా, మృత్యుసంసారసాగరాత్| భవామి నచిరాత్పార్థ, మయ్యావేశితచేతసామ్||7||

ఓ అర్జునా నాయందే లగ్నమనస్కులైన అట్టి పరమభక్తులను నేను శీఘ్రముగనే మృత్యురూపసంసారసాగరము నుండి ఉద్ధరించెదను.

12.6,7

అర్జునా నన్నే పరమగతిగా భావించి, వారు చేసే కర్మల ఫలాలు నాకే సమర్పించి, అన్యమైన తలపులు లేకుండా నాయందే ధ్యాస నిలిపిన యోగాత్ములైన భక్తులను నేను శీఘ్రముగా ఈ భవ సాగరాన్నుంచి దాటేస్తాను, అని భగవంతులు తెలియచేశారు.

ఒక భక్తునికి పరమాత్మ కలలో కనిపిస్తాడు. కనుపించి అతనికి అతని జీవితంలో జరినిగే ఘటలన్నీ చూపిస్తాడు. ఆ భక్తునికి ప్రతి ఘటనలోను రెండు జతల పదచిహ్నాలు కనిపిస్తాయి. పరమాత్ముడంటాడు. నీవు నా భక్తుడవు, నీ జీవితంలోజరిగిన ఘటనలన్నిటిలో నెను నీకు తోడున్నాను అని. భక్తునికి కష్టసమయం వచ్చి అతడు అనేకమైన కష్టాలు అనుభవించిన తరుణంలో భక్తునికి కేవలం ఒకే జత పదచిహ్నాలు కనిపిస్తాయి. ఏమిటి దేవా ! ఈ కష్టకాలంలో మీరు నాతో లేరా? అని ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నిస్తాడు. దానికి దేవుడు నవ్వుతూ సమాధానం ఇస్తాడు, ఆపద చిహ్నాలు నావి అని. భక్తుడంటాడు మరి నేనెక్కడకు పోయాను అని అయోమయంగా. దానికి భవానులంటారు, నిన్ను నా భుజంపై తీసుకుని నేను నిన్ను ఆకంటక ప్రాయమైన మార్గం నుండి దాటించాను అని. "తేషామహం సముద్ధర్తా మృత్యు సంసార సాగరాత్" అని వచించారు కదా, భక్తుని విషయంలో .

12.8

మయ్యేవ మన ఆధత్స్వ, మయి బుద్ధిం(న్) నివేశయ| నివసిష్యసి మయ్యేవ, అత ఊర్ధ్వం(న్) న సంశయః||8||

నాయందే మనస్సు నిలుపుము. నాయందే బుద్ధిని లగ్నముచేయుము. పిమ్మట నాయందే స్థిరముగా నుండువు. ఇందు ఏ మాత్రమూ సందేహమునకు తావులేదు.

12.8

కాని అలా దాటించటానికి కావలసిన పాత్రత గురించి భగవానులు తెలియచేస్తున్నారు. తల్లి నిద్రిస్తున్నప్పుడు పిడుగుల చప్పుడుకు కూడా లేవదు, కాని పక్కన పడుకున్న బిడ్డడు కొంచెం పక్కకు తిరిగి వాడి చిటికినవేలు కొస తాకితే చిటుక్కున లేచిచూస్తుంది. తను వాడు తడిపిన పక్కలో నిద్రించినా, వాడికిమాత్రం వెచ్చని బట్టవేసే పడుకో బెడుతుంది. అదే విధంగా, భగవాన్ అంటున్నారు. ఎవరైతే మనసా వాచా కర్మణా నన్నే తలుస్తారో వారు నాయందే స్థిరంగా నివసిస్తారు, అందులో ఏమాత్రంకూడా సందేహం లేదు అని. మనస్సు భగవంతుని నమ్ముతుంది, కాని భ్రష్టు పట్టించేది బుద్ధి. అనేక మైన కూడని సందేహాలు కలుగ చేస్తుంది. నమ్మదు ఒక పట్టాన. కృష్ణుని పూజించాను, ఫలితం ఇంతవరకు కలుగలేదు. ఇప్పుడు ఆంజనేయుని పూజిస్తాను ఫలితం కలిగిందని వాడు చెప్పాడు, అని ఈవిధంగా స్థిరత లేక ఇటూ అటూ తిప్పి ఎటూకానివాడిగా చేస్తుందీ బుద్ధిలేని బుద్ధి. మనస్సు బుద్ధి ఒకటిగా అర్పితమైననాడు పరుగెత్తుకుంటూ వస్తాడు భగవానుడు, మకరి నుండి కరిని రక్షించటానికి వచ్చినట్లు. సంజయ భయ్యా స్వానుభవం చెపుతున్నారు. ఒకసారి రాజస్థాన్ లోని చురా జిల్లా లో సర్దార్ షహర్ అనే ఒక చిన్న గ్రామానికి వెళ్ళడంజరిగింది. అక్కడ రాం శరణ్ దాస్ మహరాజ్ అనే మహనీయుని కలిశాము. వారు తమ గురువులు స్వామీ శరణానంద్ జీ మహరాజ గురించి చెప్పారు. శరణానంద్ జీ మహరాజ్ పుట్టు గుడ్డివారు. కాని వారి ప్రజ్ఞా చక్షువులు తెరుచుకున్నాయి. వారు ప్రతి దినం తమ శిష్యులతో కలసి సాయం సమయంలో నడుస్తూ ఉండేవారు. తమధోరణిలో ఏదో భాషిస్తూ, భాషించుకుంటూ ఉండేవారు. ఒకరోజు జరిగిన ఘటన. శిష్యులతో కలసి ఒక చెట్టుకింద కూర్చున్నారు. అక్కడే పడున్న రాయిని ఒకదాన్ని తీసుకుని దాన్ని రెండు చేతులతో బాగా రుద్దటం మొదలుపెట్టారు. రుద్దుతూ రుద్దుతూ ఏదో మాట్లాడారు, తన సాధారణ ధోరణిలో.

కొంతసేపైన తరువాత ఆ రాత్రితో నువ్వు ఇక్కడే ఉండు రేపు మళ్ళీ వస్తానని చెప్పి లేచి ఆశ్రమానికి బయలుదేరి వెళ్ళారు. మరునాడు కూడా శిష్యులతో కలసి అదే చోటుకు వెళ్ళి ఆశ్చర్యంగా మళ్ళా అదే రాత్రిని చేతులోకి తీసుకుని, చూడు నేను చెప్పా కదా మళ్ళావస్తానని, వచ్చాను. అని ఆరాత్రిని చేతులోకి తీసుకుని కొంతసేపు కూర్చున్న తరువాత ఆ రాత్రిని అక్కడే ఉంచి, మళ్ళా రేపాస్తానని చెప్పి లేచి శిష్యులతో కలసి ఆశ్రమానికి బయలుదేరారు. వారి శిష్యులలో ఒకనికి కొంచెం ఆశ్చర్యం అనిపిస్తుంది. గురువును పూర్తిగా నమ్మడు. కొంచెం వక్రించిన బుద్ధి. అతను అందరి వెనక ఉండి, ఆ రాయిని చేతులోకి తీసుకుని, కొంతదూరంలో ఉన్న మరో చెట్టుకిందకు గిరాచేస్తాడు. మరునాడు కూడా స్వామి శరణానంద్ జీ తన శిష్యులతో కలసి బయలుదేరి మునుపువెళ్ళిన ప్రదేశం వైపే బయలుదేరతారు. కాని ఆ పెడబుద్ధి శిష్యుడు వారికంటే ముందు నడుస్తూ ఏమి జరగబోతుందా అని ఉత్సుకతతో గమనిస్తుంటాడు. నడుస్తూనడుస్తూ శరణానంద్ జీ మార్గం మళ్ళించి ఆ రాయి ఎక్కడైతే ఉన్నదో అక్కడికి వెళ్ళి, ఆ రాయిని చేతులోకి తీసుకుని ఏమిటీ ప్రదేశం మారింది, ఏమైయింది అని తన ధోరణిలో మాట్లాడుతుంటారు. అప్పుడు ఆ బుద్ధితక్కువ శిష్యునికి జ్ఞానోదయమై, స్వామి వారి పాదాలమీద పడతాడు. తరువాత వారిని ప్రశ్నిస్తాడు స్వామీ! మీరు ఆరాయి ఇక్కడ ఉన్నదని ఎలా గ్రహించగలిగారు? నాకు తెలిసింది చూపులేనివారు తమ అడుగులను లెక్కించి వేస్తారు, దాన్ని బట్టి కుడి, గాని ఎడమ గాని తిరుగుతారని. కాని మీరు ఇక్కడ ఆగి ఆ రాయిని తీసిన వైనం నా మస్తిష్కానికి అందటంలేదని అంటాడు. దానికి స్వామీజీ తెలుపుతారు, ఆ రాత్రిలోని చైతన్యాన్ని జాగృతం చేశాను. నేను ఇక్కడనుండి వెడుతున్నప్పుడు ఆ చైతన్యమే నన్నుపిలిచిందని! పాండు రంగ విరలుని దర్శనానికి లక్షలలో జనులు పాదచారులై, నడచి ఆషాఢ శుద్ధఏకాదశికి అక్కడ చేరి విరలుని, రుక్మిణీ దేవినీ సందర్శించి తిరిగి వెడతారు. ఆ శిలలోని మహాత్మ్యం ఏమిటో భక్తుల్ని తనవైపు ఆకర్షించుకొనే మహత్తు ఏమిటో! కేవలం శ్రద్ధే. శ్రద్ధ ఉంటే ఆయనే కదిలిస్తారు. అని వివరించారు.

మాతా శబరి కథ మన అందరికీ తెలిసినదే. మతంగ ఋషి ఆమె గురువులు. వారికి ఆఖరి గడియలు ఆసన్నమైనప్పుడు శిష్యులందరి ప్రశ్నలకు ఉత్తరమిస్తూ చివరికిశబరితో అంటారు. అమ్మా! నీకేమన్న అడగాలంటే అడుగు, తరువాత అడగలేదు గురువులనని నీకు అనిపించకూడదని. దానికి శబరి ఆలోచించి, గురుదేవా నేనుభగవానుని చూడగలనా అని ప్రశ్నిస్తుంది. దానికి మతంగ మహాముని అంటారు. అమ్మా ! నువ్వు ఎక్కడికీ వెళ్ళవలసిన పనిలేదు, శ్రీ రాములవారు నిన్ను చూడటానికి స్వయంగా విచ్చేస్తారు. ప్రతీక్ష చేయమని చెబుతారు. కొంత కాలానికి వారు సమాధి తీసుకుంటారు. ఆమె ఒక్కతే ఆశ్రమంలో మిగులుతుంది. ప్రతి రోజూ రాముల వారు వస్తారని ఎదురు చూస్తూ వారికి సపర్యలలో లోటు రాకూడని, అన్నీ ఆలోచించి అమరుస్తూ, రాములవారొస్తే వారి పాదాలకు అక్కడవున్న ముళ్ళు తగలకూడదని ఆశ్రమం చుట్టూ ఉన్న మార్గాలన్నీ శుభ్రం చేస్తూ, తన కాలం గడిపేది. ఈ ప్రతీక్షలో రోజులు వారాలయ్యాయి, వారాలు నెలలుగా, నెలలు సంవత్సరాలుగా మారాయి. బాలిక వృద్ధురాలైంది. కాని ఎదురు చూడటం మానలేదు, తన రోజువారి కార్యక్రమం మానలేదు. గురు వచనాలు సత్యాలై తీరుతాయని దృఢమైన నమ్మకం. ఆ శుభ ఘడియ రానే వచ్చింది. శబరి మాత ఆనందానికి అవుధులు లేవు. తన ఆనందాశ్రవులతో స్వామివారి పాదాలభిషేకించింది. ఎన్నో సపర్యలతో రాముని సంతృప్తి పరచి తను సంతృప్తి పొందింది. రాములవారిని తనకు భక్తి గూర్చి ఉపదేశం చేయమంటే, ఆయన అంటారు అమ్మా ! నీవే భక్తికి పరాకాష్ఠవు. నీకేమి ఉపదేశం కావాలమ్మా అని. కాదు ఉపదేశించమంటే రాములవారు నవవిధ భక్తుల గురించి ఉపదేశం చేస్తారు. అవి 1. శ్రవణం, 2. కీర్తనం, 3. స్మరణం, 4. పాదసేవనం, 5. అర్చనం, 6. వందనం, 7. దాస్యం, 8. సఖ్యం, 9. ఆత్మ నివేదనం అని. ఆమె భక్తి నుండే రాములవారు ఈ నవ విధ భక్తులు పేర్కొన్నారు. ఈ ఉపదేశం శబరిమాతకు చేసినా, ఇది ఆ చుట్టుపక్కల రాముని రాక ఎరిగివచ్చిన ప్రజలకోసమే.

ఒక ప్రశ్న ఉదయించింది, శబరి మాత రాములవారిని ప్రశ్నించి ఉండొచ్చని. రాములవారు రావణ వధనిమిత్తం వచ్చినప్పుడు శబరిని కలిసారా లేక శబరిమాత భక్తికి వశులై కలవటానికి వచ్చారా అని. రాములవారు అనివుండొచ్చు , నేను 14 సంవత్సరాల అరణ్యవాసం నిన్ను కలవటానికే స్వీకరించాను అని. అనన్య భక్తికిలోంగిపోతాడు భగవంతుడు.

బహిరంగయోగములైన ప్రాణాయామ ప్రత్యాహారాలు యోగానికి ఆవశ్యకాలు కావచ్చు, కాని అంతరంగంలో భగవానునితో ఏకత్వం సాధించటమే నిజమైన యోగం. ధారణ, ధ్యాన , సమాధులు అంతరంగ యోగాలు.

అథ చిత్తం(మ్) సమాధాతుం(న్),న శక్నోషి మయి స్థిరమ్ | అభ్యాసయోగేన తతో, మామిచ్ఛాపుం(న్) ధనశ్చయ ||9 ||

మనస్సును సుస్థిరముగా నాయందే నిల్పుటకు సమర్థుడవు కానిచో అర్థునా! అభ్యాసయోగము ద్వారా నన్ను పొందుటకు ప్రయత్నింపుము.

12.9

ధనంజయా! మనసు నాయందే స్థిరముగా నిలపటానికి సమర్థుడను కాను అనిపిస్తే, అభ్యాసయోగముద్వారా నన్ను పొందటానికి ప్రయత్నం చేయి. అని భగవానులు అంటారు. అర్థునుడు తమకు ఇచ్చిన ఖాండవ వనాన్ని ఇంద్రప్రస్థం గా మార్చటానికి కావలసిన ధనం పోగుచేయటానికి చుట్టుపక్కల ఉన్న రాజులందరినీ జయించి, వారి వద్దనుండి కప్పం వసూలు చేసి తీసుకుని వస్తాడు. ఆ ధనరాశి చూసి అర్థునిని ధనంజయుడని అన్నారు. అభ్యాసం అంటే కేవలం చదవటమే కాదు. చదివినదానిని జీవితంలోనికి తీసుకురావటం. గురుదేవులంటారు భగవద్గీతను చదవండి, చదివించండి, జీవనంలోనికి తీసుకురండి అని. నిరంతర అభ్యాసం అవసరం. బయటకువెడుతుంటే దేమునికి నమస్కరించి, నమస్కరించటానికి వెడుతున్నట్లు భావించు. నడుస్తుంటే దైవ ప్రదక్షిణ చేస్తున్నట్లు భావించు, చేస్తున్న వ్యాపారంలో ఒక గ్రాహకుడువస్తే స్వయంగా భగవానుడు వచ్చాడని భావించు. నిరంతర మానస పూజకూడాఅభ్యాసమే.

పూజ్య శంకరాచార్యులవారంటారు:

శివోహం !!

ఆత్మా త్వం గిరిజా మతిః సహచరాః ప్రాణాః శరీరం గృహం

పూజా తే విషయోపభోగరచనా నిద్రా సమాధిస్థితిః |

సంచారః పదయోః ప్రదక్షిణవిధిః స్తోత్రాణి సర్వా గిరో

యద్యత్కర్మ కరోమి తత్తదఖిలం శంభో తవారాధనమ్ |

ఓ శంభో! నా ఆత్మయే నీవు , నాలో బుద్ధిగా పనిచేయున్నది సాక్షాత్తూ గిరిజాదేవియే(పార్వతీ దేవి);

నాలోని పంచ ప్రాణములే మీ సహచరులు (గణములు);

నా ఈ శరీరమే మీ గృహము;

ఈ శరీరముద్వారా నేను అనుభవించెడి విషయ భోగములన్నియూ నేనుమీకు ఆచరించుచున్నట్టి పూజయే;

నా నిద్ర సమాధి స్థితి; నా పాదములద్వారా నేను చేస్తున్న సంచారమంతా

మీకు నేను చేస్తున్న ప్రదక్షిణలే; నే పలుకుచున్న మాటలన్నీ మీ స్తోత్రములే;

నేను చేయుచున్నట్టి కర్మలన్నీ, ఓ శంభో, మీయొక్క ఆరాధనయే!

(మనం చేయు ప్రతి పని లోను సదా శివుని పూజ ఉన్నది అని అర్థం.)

12.10

అభ్యాసేఽప్యసమర్థోఽసి, మత్కర్మపరమో భవ| మదర్థమపి కర్మాణి, కుర్వన్సిద్ధిమవాప్స్యసి||10||

అభ్యాసముచేయుటకును అశక్తుడవైనచో మత్పరాయణుడవై కర్మలను ఆచరింపుము. ఈ విధముగా నా నిమిత్తమై కర్మలను ఆచరించుటద్వారాకూడ నన్నే పొందెదవు.

12.10

అర్థునా అభ్యాసయోగములో కూడా సమర్థునను కానని అనిపిస్తే, నా నిమిత్తమైకర్మల యందు పరాయణుడవై వుండు. కేవలం నా నిమిత్తం చేయు కర్మల ఆచరణవలన నన్ను పొందగలవు. అని భవానుడు అర్థునునికి తెలియచేస్తున్నారు. చేస్తున్నపనిలో పరివర్తన చేయవలసిన పనిలేదు. గృహం శుభ్రంగావుంచుకుంటూంటే అది దేవుని ఆగమనాభిలాషియై చేస్తున్నట్లు, వంటచేసుకుంటుంటే, దేమునికి భోగం చేయటానికి చేస్తున్నట్లు ఇలా ప్రతి పనిభగవంతునికోసం చేస్తున్నట్లుగా కనుక మనస్సులో తలుస్తున్నట్లైతే, తప్పులు జరగనేజరగవు, శ్రద్ధ పెరుగుతుంది. కోరిని ప్రతిఫలం కూడా లభ్యమౌతుంది.

ప్రశ్నోత్తరాలు:

ప్ర. పరమాత్మను నమ్మాలంటే కేవలం జ్యోతిరూపుడైన పరమాత్మనే నమ్మమనీ, భగవంతుడు సర్వ వ్యాపకుడని కొలవ వద్దనీ, ఆత్మను నమ్మమనీ, ఆత్మకూడాసద్గుణ రూపిగా నమ్మమనీ విన్నాను. ఇది సత్యమేనా?

జ. సత్యమే. కాని మనం ఏ స్థానంలో వున్నామో నిర్గుణ నిరాకార భక్తి మార్గంలోపయనించేటందుకు తెలుసుకోవాలి. ఇది చాల క్లిష్టతరమని భగవంతుడు కూడాశలవిచ్చారు. కర్మయోగం ద్వారాగాని, జ్ఞాన యోగం ద్వారాగాని, భక్తి యోగంద్వారాగాని, భగవత్ప్రాప్తి కలుగించుకొనవచ్చు. కాని ఒకే పద్ధతి అవలంబించాలి. ఒకేసారి రెండు పడవలపై కాళ్ళుంచి పర్యాణం చేయాలనుకుంటే ఎటూ తెలియకుండామునగటం ఖాయం.

ప్ర. అనేకమంది పుట్టినరోజులనీ, వివాహాలనీ హోటళ్ళలో పార్టీలకని పిలుస్తారు. అక్కడఅనేకరకాలైన ఆహారాలు, మత్తు పానీయాలూ వుంటుంటాయి. అలాటి వాటికివెళ్ళకూడ మానటమా తెలియదు. వెళ్ళక ఇష్టం వుండదు. ఏమి చేయాలి?

జ. వెళ్ళండి కాని, కాని వాటికి దూరంగా వుండి మీ నియమాల్ని పాటించండి. వారి పైవరిభావన పెంచుకోవద్దు. సర్వ భూత హితే రతాః. గుర్తు పెట్టుకోండి. సరైనసమయంలో వారికి తప్పు చెప్పండి వారు భవిష్యత్తులో మారితే వారికి మంచిది, మీకుమంచి పని జరిగిందనే ఒక ఆనందం లభిస్తాయి. వారితో శత్రుతవ వద్దు. ఏమిచెప్పగలం వారికే జ్ఞానోదయమై వారు గొప్ప వారిగా కూడా మారొచ్చేమో!

ప్ర. చాలా మంది అంటారు గురువులు లేకపోతే మనకు మనుగడ సరీగా వుండదని. సమయాభావం వల్ల గురు అన్వేషణ ఫలించలేదు. గురువు ఆవశ్యకమా?

జ. గురువులు అనుభవ శాలురు. వారి అనుభవ జ్ఞానం అందరికీ పంచి వారి కార్యంసానుకూల పడేలా చేస్తారు. మనం త్వరగా కోరినది పొందగలం. అందువలనగురువులు అవసరం. కాని నేడు రేపు కమర్షియల్ గురు పరంపర తయారైంది. వారినుండి జాగరూకులుగా వుండాలి. మీకు సరైన సమయం వచ్చినపుడు వారంతవారే మీకు మంచి

గురువులు లభిస్తారు. సమయం రావాలి. త్వరపడొద్దు.

మీకు ఈ అర్థ వివరణ చదివి ఆనందం కలిగింది అని విశ్వసిస్తున్నాము. దిగువ ఇవ్వబడిన లింక్ ద్వారా దయచేసి మీ అమూల్యమైన మూడు నిమిషముల సమయమును వెచ్చించి మీ అభిప్రాయాలను తెలుపగలరు

<https://vivechan.learngeeta.com/feedback/>

మీరు వివేచన సారాంశము చదివినందుకు ధన్యవాదములు!

మీరు వివేచన సారాంశము చదివినందుకు ధన్యవాదములు! గీతా సేవకులు అయిన మేము అందరమూ ఎంతో శ్రద్ధా భావముతో ఈ వివేచన ద్వారా సరియైన భావాన్ని అర్థవంతంగా మీకు అందించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అయినప్పటికీ భావము, భాషా సంబంధిత తప్పులు ఏమైనా ఉంటే క్షమించమని కోరుతున్నాము.

జై శ్రీకృష్ణ

సంగ్రహకులు: గీతా పరివార్ సృజనాత్మక రచనా విభాగం

ప్రతి గృహములో గీత, ప్రతి చేతిలో గీత!!

రండి, మనమందరం కలిసి ఈ గీతా పరివార్ లక్ష్యం సాదిద్దాము. మనప్రియమైన మిత్రులు, సన్నిహితులు మరియు కుటుంబ సభ్యులందరికీ గీతా పరివార్ ఆన్లైన్ తరగతులు అనే బహుమతి ఇద్దాము.

<https://gift.learngeeta.com/>

గీతాపరివార్ ఒక నూతన కార్యక్రమమునకు శ్రీకారముచుట్టినది. ఇప్పుడు మనమందరము ఇంతకుపూర్వము జరిగిన సమస్త వివేచన కార్యక్రమముల యూట్యూబ్ వీడియోలను , పీ.డి.యఫ్. లను క్రింద సూచించిన లింకు ద్వారా చూడవచ్చును.

<https://vivechan.learngeeta.com/>

గీత నేర్చుకోండి గీతా ప్రసారము చేయండి గీతలో నిమగ్నులు కండి

॥ ఓం శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు ॥